

บทที่ 3

วัสดุ อุปกรณ์ และ วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาริพชผกพื้นเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

วัสดุ อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ในการเก็บพันธุ์ไม้
 - 1.1 ยางรัด
 - 1.2 ดินสอดำ
 - 1.3 ไม้บรรทัด
 - 1.4 ถุงพลาสติก
 - 1.5 กระดาษฟาง
 - 1.6 กระดาษลวก
 - 1.7 กรรไกรตัดกิ่งไม้
 - 1.8 กระดาษหนังสือพิมพ์
 - 1.9 ป้ายสำหรับผูกพันธุ์ไม้
 - 1.10 สมุดสำหรับจดบันทึกลักษณะพันธุ์ไม้
 - 1.11 แฝงอัดพันธุ์ไม้ ขนาด 30 x 40 เซนติเมตร
 - 1.12 กล้องถ่ายรูป พร้อมฟิล์มถ่ายรูปทั้งภาพสี และภาพสไลด์สีโปร่งแสง
 - 1.13 น้ำยากันรา มีส่วนผสม ดังนี้
 - 95 % เอทิลแอลกอฮอล์ 5 ลิตร
 - เมอร์คิวรีคัลโอไรด์ 75 กรัม
2. อุปกรณ์การศึกษาตรวจหาเชื้อวิทยาศาสตร์ ได้แก่
 - 2.1 ไขมีดโกน
 - 2.2 Dissecting needle
 - 2.3 Dissecting microscope และ camera lucida
 - 2.4 Hand lens
 - 2.5 เอกสารทางพฤกษอนุกรมวิธานต่างๆ
3. อุปกรณ์ติดพันธุ์ไม้
 - 3.1 เข็มและด้าย
 - 3.2 กระดาษปกสีขาว ขนาด 30 x 42 เซนติเมตร

- 3.3 กระดาษปกสีน้ำตาล ขนาด 37 x 42 เซนติเมตร
 3.4 กระดาษแข็งขาวชนิด 300 กรัม ขนาด 30 x 42 เซนติเมตร
 3.5 กระดาษบันทึกลักษณะพื้นไม้ ขนาด 10 x 13.5 เซนติเมตร
 3.6 กาวติดพื้นไม้ มีส่วนผสมดังนี้

gum arabic	300	กรัม
gum tragacanth	50	กรัม
thymol	1	กรัม
น้ำ	1,000	ลูกบาศก์เซนติเมตร

4. อุปกรณ์การดองพื้นไม้ ได้แก่
 4.1 ขวดสำหรับดอง ขนาดต่างๆ
 4.2 น้ำยาสำหรับดองพื้นไม้
 70 % เอทิลแอลกอฮอล์

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

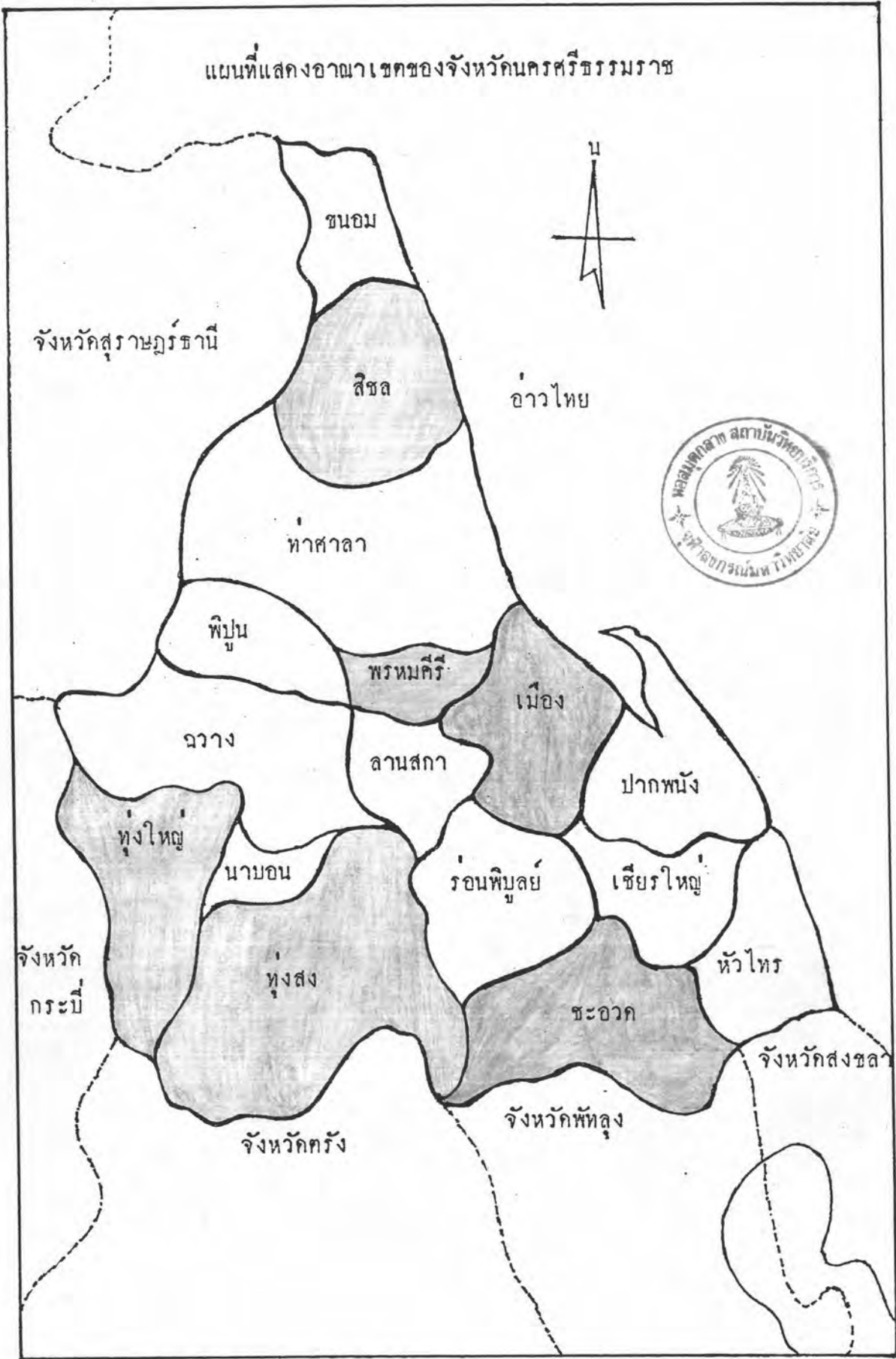
1. การเก็บตัวอย่าง

1.1 กำหนดสถานที่ที่จะศึกษา ทำการสุ่มเลือกอำเภอต่างๆในจังหวัดนครศรีธรรม-
 ราช โดยใช้สภาพลักษณะทางภูมิประเทศ ซึ่งแบ่งเป็น 4 เขต มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงการแบ่งเขตการศึกษาวิจัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช

เขตที่ 1	เขตที่ 2	เขตที่ 3	เขตที่ 4
1. อ.ขนอม	* 1. อ.เมือง	1. อ.พิปูน	1. อ.ลานสกา
* 2. อ.สีชล	2. อ.เชียรใหญ่	* 2. อ.ทุ่งสง	* 2. อ.พรหมคีรี
3. อ.ท่าศาลา	3. อ.หัวไทร	* 3. อ.ทุ่งใหญ่	3. อ.ร่อนพิบูลย์
	4. อ.ปากพนัง	4. อ.ฉวาง	
	* 5. อ.ชะอวด	5. อ.นาบอน	

* อำเภอที่ทำการสุ่มเลือก

1.2 สํารวจพืชผักพื้นเมือง ที่นำมาใช้เป็นอาหารในช่วงฤดูกาลต่างๆ ในรอบปีที่ทำการศึกษ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1.2.1 สํารวจจากตลาดในท้องที่อำเภอที่ทำการสุ่มเลือก ซึ่งชาวบ้านจะนำพืชผักพื้นเมืองมาจำหน่าย ทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ ลักษณะ สภาพนิเวศวิทยา ส่วนที่ใช้รับประทาน วิธีการใช้ประกอบอาหาร และสถานที่ที่จะไปเก็บตัวอย่างพืชผักชนิดนั้นๆ

1.2.2 สํารวจโดยการสอบถามจากชาวบ้านโดยตรง เกี่ยวกับชนิดของพืช ที่ใช้รับประทานเป็นผัก ส่วนที่ใช้เป็นอาหาร และวิธีการใช้ประกอบอาหาร

1.3 เก็บรวบรวมพืชผักพื้นเมืองชนิดต่างๆที่มีส่วนประกอบที่สำคัญครบสมบูรณ์ เช่น กิ่งที่มีใบ ดอก หรือ ผล จดบันทึกลักษณะ สภาพนิเวศวิทยา รายละเอียดอื่นๆ ที่จะ เป็นประโยชน์ในการวิจัย และบันทึกภาพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของพืชผักพื้นเมืองแต่ละชนิด

2.2 ตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ของพืชผักพื้นเมืองแต่ละชนิด โดยการใช้อักษรทางพฤกษอนุกรมวิธาน

2.3 เมื่อได้ชื่อวิทยาศาสตร์ของพืชผักพื้นเมืองแต่ละชนิดแล้ว นำตัวอย่างที่ศึกษาไปเทียบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง กับตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้ง ที่เก็บรักษา ณ หอพรรณไม้ กรมป่าไม้ พิพิธภัณฑ์พืช กรมวิชาการเกษตร บางเขน และพิพิธภัณฑ์พืชศาสตร์อาจารย์กลิน สุวตะพันธุ์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 จัดทำคำบรรยายลักษณะของพืชผักพื้นเมืองแต่ละชนิดโดยสังเขป บันทึกสภาพนิเวศวิทยา ส่วนที่ใช้รับประทาน และวิธีการนำมาใช้ประกอบอาหาร

2.5 พืชผักพื้นเมืองที่เก็บมาศึกษา ส่วนหนึ่งได้จัดทำเป็นตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้ง และอีกส่วนหนึ่งทำเป็นตัวอย่างดอง เก็บรักษาไว้เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย ณ พิพิธภัณฑ์พืชศาสตร์อาจารย์กลิน สุวตะพันธุ์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

เริ่มดำเนินการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนเมษายน 2534 ถึงเดือนกรกฎาคม 2535